

Sopimus työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella

1. Sopijaosapuolet

Tampereen kaupunki

Y-tunnus 0211675-2

PL 487

33101 Tampere

ja

Akaan kaupunki

Juupajoen kunta

Kangasalan kaupunki

Lempäälän kunta

Nokian kaupunki

Oriveden kaupunki

Pirkkalan kunta

Pälkäneen kunta

Ruoveden kunta

Urjalan kunta

Valkeakosken kaupunki

Vesilahden kunta

Virtain kaupunki

Ylöjärven kaupunki

Kukin erillisenä itsenäisenä sopijapuolena.

Sopijapuolet kaikki yhdessä jäljempänä ”Osapuolet” ja jokainen erikseen ”Osapuoli”.

2. Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Tällä sopimuksella sovitaan Tampereen seudun työllisyysalueen ja sen sopijakuntien välisestä yhteistyöstä työllisyys- ja elinvoimatehtävissä. Työvoimapalveluiden järjestämistä koskevan lainsäädännön ja sen nojalla solmitun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Tampereen kaupunki vastuukuntana järjestää työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 380/2023 mukaiset työvoimapalvelut, kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) mukaiset tehtävät niiltä osin, kun niitä sovelletaan työnhakijaan sekä

kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2. luvussa kunnille säädetyistä tehtävistä kaikkien Tampereen seudun työllisyysalueen 18-64 -vuotiaiden kotoutujien osalta. Kunnilla on omat lakisääteiset ja kuntien yleisen toimivallan mukaiset palvelunsa.

Tällä sopimuksella sovitaan yleisesti lakisääteisten ja kunnan yleiseen toimialaan kuuluvien tehtävien yhteensovittamisesta vastuukunnan ja sopijakuntien kesken. Yhteensovittamisella edistetään kuntien ja alueen työllisyyttä, osaavan työvoiman saatavuutta, yritysten kasvua ja elinvoimaa sekä integroidaan työvoimaviranomaisen toiminta yhteen kunnan muiden elinvoimaa edistävien palveluiden kanssa. Rakenteellisella yhteistyöllä pyritään vaikuttamaan kuntien työttömyysturva- ja toimeentulotukikustannuksiin ja kuntien verokehitykseen. Sopimuksen tavoitteet määräytyvät työllisyysalueen tavoitteiden perusteella, joista osa on kansallisia ja osa työllisyysjaoston asettamia.

Tehtävien yhteensovittamisella on myös tarkoitus välttää päällekkäiset tehtävät.

Sopimus työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta on samansisältöinen kaikkien Tampereen seudun työllisyysalueen kuntien osalta, pois lukien työvoiman ulkopuolisten työikäisten maahan muuttaneiden palvelut Valkeakosken kaupungin osalta.

3. Kuntakohtaiset toimintasuunnitelmat

Sopimus toimeenpannaan kunnissa osapuolten kesken paikallisesti sopien siten, että käytännön yhteistyöstä sovitaan kuntakohtaisissa toimintasuunnitelmissa, jotka laaditaan ja joiden toteutumista seurataan yhdessä. Tavoitteena on päivittää suunnitelmat vuosittain, jotta ne pysyvät ajantasaisena ja vastaavat muuttuvia tarpeita ja olosuhteita. Toimintasuunnitelmissa

- Nimetään kuntakohtainen koordinaatioryhmä, joka vastaa eri toimijoiden yhteistyön sujuvuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Tämä ryhmä toimii keskeisenä linkkinä osapuolten ja eri palveluiden välillä.
- Nimetään eri osa-alueiden vastuuhenkilöt ja toimijat selkeästi, jotta jokaisella on tiedossa omat vastuualueensa ja tehtävänsä. Tämä lisää läpinäkyvyyttä ja vastuunjakoa.
- Esitetään, miten kunnan eri palvelut liittyvät toisiinsa ja tukevat työllisyyttä ja elinvoimaa. Tämä auttaa hahmottamaan kokonais kuvaa ja varmistamaan, että kaikki tarvittavat palvelut ovat saatavilla.
- Sovitaan paikallisista käytännöistä ja toimintatavoista, jotka tukevat työllisyyden ja elinvoiman edistämistä. Tämä voi sisältää esimerkiksi yhteistyömuodot, tiedonkulun ja resurssien jakamisen.

4. Vastuut ja ohjaus

Vastuu sopimuksen toimeenpanosta on Tampereen seudun työllisyysalueen sopijakuntien palveluista vastaavalla johtajalla. Sopimuksen ohjausryhmänä toimii sopijakuntien kokous. Ohjausryhmän tehtävänä on kokonaisuuden toimeenpanon seuranta ja kehittäminen. Ohjausryhmän koollekutsujana toimii edellä mainittu johtaja.

Kukin sopijakunta perustaa sopimuskokonaisuudelle kuntakohtaisen koordinaatioryhmän ja nimeää sekä kokonaisuuden, että sopimuksen eri osa-alueiden vastuuhenkilöt.

5. Työnantaja-, yritys- ja yrittäjyyspalvelut

Työllisyysalue vastaa lain työvoimapalveluiden järjestämisestä mukaisista työvoimapalveluista työnantajille. Palvelut ovat:

- Yritys- ja työnantajaneuvonta
- Yrityksen palvelutarpeen kartoitus
- Työväily- ja rekrytointipalvelut
- Palkkatuki
- Yhteishankintakoulutus
- Muutosturva
- Työkokeilusopimukset
- Työolosuhteiden järjestelytuki
- Eurooppalainen työväily
- Yrittäjyyskoulutus
- Lisäksi yrittäjyyspalveluna pidetään tässä sopimuksessa henkilöasiakkaille myönnettävää starttirahaa

Kunnilla on omat laaja-alaisemmat elinvoimapalvelunsa. Työllisyysalueen ja sen kuntien yhteisenä tavoitteena on edistää yritysten toimintaedellytyksiä, mm. alkavaa yritystoimintaa ja osaavan työvoiman saatavuutta, alueellaan. Työllisyysalueen lakisääteiset palvelut on sovittu tarjottavan kuntiin siten, että ne näyttäytyvät osana kunnan palveluita. Jokainen kunta nimeää tarkoitusta varten paikallisen työnantaja- ja yrittäjyysverkoston, jonka toimintaan työllisyysalue osallistuu kunnan siihen aktiivisena kumppanina.

Paikallinen työnantajayhteistyöverkosto määrittelee yhteiset tavoitteet, jotka pohjautuvat työllisyysalueen tavoitteisiin, ja suunnittelee työskentelyn yhdessä. Tavoitteena on luoda selkeä malli, jossa yksittäinen toimija voi edustaa työnantajakontakteissaan laajempaa verkostoa. Palveluiden tarjonnassa hyödynnetään sekä työllisyysalueen, TEM-konsernin, koulutuksenjärjestäjien että paikallisten ja seudullisten työnantaja-, yritys- ja yrittäjyyspalvelutoimijoiden palveluvalikoimaa ja asiantuntijaosaamista. Keskeistä yhteistä tekemistä ovat yhdessä suunnitellut työnantajakäynnit, joissa arvioidaan palvelutarvetta laaja-alaisesti, markkinoidaan osapuolinen ja myös kumppaneiden palveluita ja välitetään olennaiset tiedot ja syötteet kumppaneille.

Osapuolet sitoutuvat tarjoamaan perehdytyksen ja materiaalin, jonka avulla osapuolet voivat edustaa yhteistä verkostoa työnantajakontakteissaan.

Työllisyysalue vastaa lain työvoimapalveluiden järjestämisestä mukaisista työvoimapalveluista yrittäjiksi aikoville. Palvelut ovat tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut, starttirahapäätökset ja sen maksatus sekä yrittäjyyskoulutuskokonaisuus. Kuntien yleisen toimivallan puitteissa tarjottava alkavan yrittäjän neuvontapalvelu on järjestetty Tampereen seudun työllisyysalueen kunnissa eri tavoin. Tampereella ja osalla muista kunnista on yhteinen alkavan yrittäjän palveluohjelma. Osassa kunnista yrittäjyysneuvonta on järjestetty omana tuotantona tai ostettu erikseen palveluntuottajalta. Osapuolet sopivat alkavan yrittäjän palveluiden kokonaisuuden työnjaosta ja keskinäisestä yhteistyöstä siten, että palvelut täydentävät toisiaan.

6. Kunnan omat työllisyyden edistämisen palvelut ja yhteistyö koulutuksenjärjestäjien kanssa

Työllisyysalue järjestää lain työvoimapalveluiden järjestämisestä mukaiset palvelut työnhakija-asiakkailleen. Kunnat voivat yleisen toimialansa puitteissa täydentää lakisääteisiä palveluita omilla työllistymistä edistävillä ratkaisuillaan kuten työllistymistä ja osaamista edistävillä palveluilla, kuntatyöllistämällä, tarjoamalla palveluseteleillä, käyttämällä työllistymisehtoa hankinnoissa ja myöntämällä rahoitusta kolmannelle sektorille, yrityksille tai muille välityömarkkinatoimijoille.

Lisäksi kunnat vastaavat ammatillisen koulutuksen rahoituksesta ja osallistuvat oppilaitosten omistajaohjaukseen. Parhaiten yhteistyötä rakennetaan paikallisella tasolla tarkastelemalla koulutusalojen työllistymistä, suuntaamalla koulutusta työelämän tarpeiden mukaiseksi sekä kehittämällä yhteisiä palveluita ja prosesseja oppilaitosten, työllisyyspalveluiden, elinkeinopalveluiden sekä työelämän edustajien kanssa.

Kukin osapuoli vastaa lähtökohtaisesti omista palveluistaan, yhteistyössä suunnitellaan ja sovitetaan yhteen eri toimijoiden tarjoamat palvelut, jotta asiakkaiden palvelupolut olisivat mahdollisimman sujuvia ja vaikuttavia. Työvoimaviranomainen tuottaa yhteiseen suunnitteluun tilastotietoa alueen työnhakijoista ja työmarkkinoiden tarpeista sekä tietoa omista palveluistaan, joiden pohjalta voidaan yhdessä suunnitella paikallisiin tarpeisiin perustuvia täydentäviä palveluita.

Yhdessä sovitaan myös ohjauksesta kuntien palveluihin, yhteistyöstä palveluiden aikana ja niiden jälkeen; asiakasohjauksen volyymeista ja käytännöistä, yhteydenpidosta palveluiden aikana, palauteiden käsittelystä ja vaikuttavuuden seurannasta.

7. Nuorten työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu

Työvoimaviranomainen järjestää toimintaedellytykset nuorten työllistymistä edistävälle monialaisen tuen yhteispalvelulle (Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä). Nuorten työllistymistä edistävällä monialaisen tuen yhteispalvelulla tarkoitetaan viranomaisten ja muiden toimijoiden alle 30-vuotiaille nuorille tarjoamaa monialaista neuvontaa, ohjausta ja palveluita, joiden tarkoituksena on edistää nuorten opiskelumahdollisuuksia, työllistymistä, toimintavalmiuksia ja hyvinvointia.

Toimintaedellytyksiä järjestäessään työvoimaviranomainen laatii arvion alueensa nuorten monialaisen tuen yhteispalvelun tarpeesta. Työvoimaviranomainen neuvottelee koulutuspalvelujen järjestäjien, hyvinvointialueiden ja muiden alueensa nuorten yhteispalvelun järjestämisen kannalta keskeisten toimijoiden kanssa palvelupisteiden järjestämiseksi. Palvelun tulee olla nuorten helposti saavutettavissa.

Kukin kunta nimeää palveluiden ja toiminnan yhteensovittamisesta vastaavan henkilön. Kunta myös osoittaa paikallisella tasolla tilat toiminnalle. Yhdessä sovitaan aukioloajoista, ohjaus- ja neuvontapalveluiden järjestämisestä, organisoinnista, kustannusten jaosta sekä työllisyysalueen Ohjaamojen yhteiskehittämisestä. Kunnat sitoutuvat myös nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelun osalta KEHA-keskuksen tilastointimenetelmän käyttöön. Toiminta organisoidaan paikallisten tarpeiden mukaisesti paikallisten toimijoiden ja palveluiden perusteella. Toimintaa ohjaa osaltaan myös nuorisolaki. Kuntakohtaiset ratkaisut kuvataan sopimuksen vuosittain päivitettävässä toimintasuunnitelmassa.

Kukin toimija vastaa lähtökohtaisesti omista palveluistaan ja niihin liittyvistä kustannuksista. Mahdollisista jaettavista kustannuksista sovitaan kuntakohtaisessa toimintasuunnitelmassa ja siihen sisältyvässä vuosibudjetissa.

8. Maahanmuutto ja kotoutumisen edistäminen

Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten tehtävien hoitamisesta niiltä osin, kun niitä sovelletaan työnhakijaan. Tampereen seudun työllisyysalueella on sovittu myös, että Tampere vastuukuntana vastaa muiden sopijakuntien puolesta kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2. luvussa kunnille säädetyistä tehtävistä kaikkien Tampereen seudun työllisyysalueen 18-64 -vuotiaiden kotoutujien osalta.

Matalan kynnyksen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelu järjestetään vastuukunnan toimesta hybridimuodossa statuksesta riippumatta niille työllisyysalueen asiakkaille, jotka eivät kykene asioimaan suomeksi tai/ ja digitaalisissa valtavirran palveluissa. Matalan kynnyksen neuvonta keskittyy alkuvaiheen kotoutumisen ja työllisyyden edistämiseen, kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin huomioiden. Palvelu täydentää viranomaistyönä tuotettavaa kotoutumisen palvelutarjotinta asiakkaalle saavutettavalla tavalla. Vaikuttavuuden arvioinnissa ja raportoinnissa hyödynnetään asiakasrekisteriä, josta voidaan luovuttaa dataa työllisyysalueen kuntien vastuuhenkilöille erikseen sovituin käytännöin.

Jokainen kunta vastaa alle 18- ja yli 65-vuotiaiden kotoutujien kotoutumista tukevien palvelujen tuottamisesta itse. Kaikkien kunnassa asuvien kotoutujien ja maahan muuttaneiden kotoutumista edistetään kunnissa laajasti peruspalveluissa. Kuntien vastuulla on järjestää peruspalvelunsa kuten varhaiskasvatus, koulutus-, kulttuuri-, liikunta-, vapaa-aika- ja nuorisopalvelut sekä asumisneuvonnan palvelut siten, että ne ovat saavutettavia myös maahan muuttaneille. Kunkin kunnan vastuulla on myös monialaisen yhteistyön edistäminen niin järjestöjen kuin hyvinvointialueenkin kanssa sekä hyvien väestösuhteiden edistäminen. Kunnan vastuulle jäävät myös mahdolliset kiintiöpakolaisten vastaanottoon liittyvät tehtävät sekä muiden kuntapaikoille tulevien asiakkaiden alkuvaiheen palvelut.

Kunkin palvelun osalta palvelua tuottava taho vastaa myös tarvittavan tulkkauksen järjestämisestä.

Jokaisen viranomaisen vastuulla on ohjata kotoutumista edistävien palvelujen piiriin henkilö, joka täyttää voimassa olevan lainsäädännön kriteerit ja jonka arvioidaan olevan kotoutumista edistävien palvelujen tarpeessa.

Jokaisen kunnan tulee määrittää vastuutaho, joka vastaa muiden viranomaisten yhteydenottojen käsittelystä ja käynnistää toimenpiteet asiakkaan tarpeen mukaisesti joko ohjaamalla asiakkaan työllisyysalueen palvelujen piiriin.

Poikkeuksena siihen, mitä muiden kuntien kanssa on yhteistoimintasopimuksessa sovittu, Valkeakosken kaupunki vastaa itsenäisesti kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 2. luvun mukaisista palveluista niiden asiakkaiden osalta, jotka eivät ole työnhakijoita.

Osapuolet sitoutuvat muodostamaan yhteistyöverkoston, joka kokoontuu säännöllisesti keskustelemaan yhteisistä tavoitteista, jakamaan tietoa ja kehittämään paikallisia alueellisia ja palveluja. Koollekutsujana toimii Tampereen kaupunki.

Tiedon jakamiseen sovitaan yhteinen viestintäkanava. Osapuolet sitoutuvat pitämään tiedot ajantasaisina ja jakamaan olennaiset muutokset verkoston jäsenille viipymättä.

Osapuolet sopivat selkeistä nivelvaiheista, joissa asiakkaat siirtyvät palvelusta toiseen.

9. Viestintä

Tampereen seudun työllisyysalueella on sovittu, että kukin kunta viestii työllisyysalueen palveluista osana omaa viestintäänsä. Näin palvelut profiloituvat kunnan palveluina. Vastuukunta tarjoaa järjestämisvastuullaan olevista palveluista työllisyysalueen kunnille viestinnän aineistoja, joita kunnat voivat halutessaan käyttää. Lisäksi vastuukunta tarjoaa työllisyysalueen kunnille tukea asiakasviestinnän toteuttamisessa.

10. Tietosuoja

Tämän sopimuksen nojalla kukin osapuoli vastaa rekisterinpitäjän tehtävistä asiakkaidensa osalta.

Työvoimaviranomaisen salassa pidettäviä henkilöasiakastietoja voidaan luovuttaa kuntien käyttöön vain henkilön kirjallisella suostumuksella, jonka hän on antanut liittyessään palveluun, tai lain nimenomaiseen säännökseen perustuen.

Kukin osapuoli vastaa omien asiakkaidensa osalta tietojen luovuttamisesta niille tahoille, joille on laissa säädetty oikeus saada salassapitosäännösten estämättä tietoja esimerkiksi kotoutuja-asiakkaista. Toisella rekisterinpitäjällä tulee siis olla oikeus vastaanottaa henkilötiedot sekä myös ennalta määritelty käyttötarkoitus. Tämän vuoksi jokainen luovutus on arvioitava etukäteen tapauskohtaisesti.

Toimintaa ohjaava lainsäädäntö:

- Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023)
- Laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023)
- Laki työllistämistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (935/2022)
- Työttömyysturvalaki (1290/2002)
- Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017)
- Laki kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679)
- Tietosuoja laki (1050/2018)
- Kuntalaki (410/2015)

11. Sopimuksen voimassaolo, muutoksista sopiminen

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimus on irtisanottavissa 6 kuukauden irtisanomisajalla.